

Nu îmi cunoscusem niciodată bunica. Crescută într-o regiune nordică a țării, trăisem o viață perfect normală cu note medii, părinți care mă luau la rost pentru cele mai mici nimicuri și întâmplări hazlii specifice unei copilării banale. Acum, încuiată într-o cameră absurd de largă, cu pereții de-un alb mormântal, mă simțeam prinsă în propriul cavou funerar.

Părinții mei se văzuseră nevoiți să plece la o convenție în Carolina de Nord, așa că nu avuseseră de ales decât să mă trimită la mama tatălui mei pentru a-mi petrece o bună nucată din vacanța de vară alături de bătrâna care nu s-a sinchisit să mă cunoască timp de 15 ani. Prima impresie care mi-a făcut-o femeia era că într-adevăr nu suporta copiii. Se zgâia la mine de parcă nu eram cu nimic mai bună decât o pată de cerneală pe o foaie alb imaculat. Adusă de spate, cu părul grizonat prins într-un coc strâns în vârful capului și privire glacială ducea mai degrabă a bătrână zgripturoaică decât a bunică grijulie.

–Vei avea o cameră în aripa de nord, mormăi ea vădit deranjată. Eu mă aflu în aripa de vest și nu, asta nu înseamnă că ai permisiunea de a mă deranja pentru orice capriciu. Cina se ia la ora 5 în salonul mare, nu mai repede, nu mai târziu. Acum, spuse ea netezindu-și rochia lungă de brocard negru, urmează-mă. Te voi conduce spre camera ta.

Femeia, deși o vrăjitoare, locuia într-un conac încântător, situat la marginea unei Păduri de conifere în Pennsylvania. Holul era lung, pereții din lambriuri de lemn decorați cu tablouri scumpe, probabil de-o valoare inestimabilă. Încăperea avea mai bine de 20 de uși, una mai masivă ca alta, însă spre dezamăgirea mea, o mare parte din ele erau încuiate. Femeia strâmbă din nas și mă asigură că marea majoritate erau încuiate pentru protecția mea, deși sinceră să fiu nu prea îi dădeam crezare.

Aripa de nord a conacului era singuratică, tablourile mai puține, multe din ele înlocuite cu piese de mobilier din lemn de stejar, pe cât se poate de vechi și banale. Probabil aripa pentru oaspeți, mi-am spus în timp ce mă chinuiam să mă țin după femeie prin labirintul de coridoare și uși. Bătrâna deși părea să aibă mai mult de 80 și ceva de ani era sprintenă de pas, incapabilă și nedispusă să aștepte după o fătucă ce cu chiu cu vai nu își picase proba de aptitudini sportive semestrul trecut.

Camera nu era cu nimic mai bună decât coridorul. Pereții erau de-un alb marmorat, lipsiți de orice înflorituri sau tablouri. Mobilierul camerei consta într-un dulăpior învechit, un pat cu baldachin cam nesigur și o noptieră cu un sertar micuț și neîncăpător.

Bătrâna mă lăsa în încăperea golașă de una singură, după ce îmi reaminti pentru a o mie oară ora la care urma să aibă loc cina. Lipsită de ocupație și fără urmă de semnal la celular, am ajuns să mă simt închisă într-un cavou cu ferestre și mobilă.

Nu aș fi vrut să o recunosc, dar așteptasem cu nerăbdare ora 5 ca să pot părăsi camera cu miros puternic de naftalină. În drum spre sala de mese am dat întâmplător peste o ușă diferită față de celălalte care îmi stârnise interesul. Era singura ușă de pe un palier întreg ocupând mai bine de jumătate din aripa de nord, însă spre nemulțumirea mea și ușa respectivă fusese încuiată.

Am decis să dau uitării ușa misterioasă în așa fel încât să mă pot bucura de o cină liniștită, însă oricât de mult încercam, nu reușeam să mă gândesc la altceva decât la încăperea ferecată. Într-un final, învinsă în luptă cu subconștientul meu, am întrebat-o mieroș pe bătrâna bunică despre camera încuiată, în speranța că femeia măcar avea buna dispoziție să mă lămurească și pe mine. Femeia se scărpină în cap, după care îmi răspunse printre înghițituri:

–Probabil te referi la vechea biblioteca. Nu am mai deschis-o de pe vremea când străbunicul tău încă era în viață. Dar ce treabă ai tu cu camera aceea? Nu pari genul care să citească, spuse ea zgâindu-se la mine ușor suspicioasă.

–Nu, nici nu prea sunt, însă în lipsa unei activități... Bătrâna mă întrerupse în mod nepoliticos.

–Nu, nicigând, îmi reteză ea ideea încă dinainte să o fi formulat, după care își drese vocea și continuă. Camera aceea nu este menită să satisfacă lipsurile unei adolescente răzgâiate. Acolo... acolo tatăl meu ținea cărți valoroase, unele datate chiar de pe vremea Revoluției franceze. Nici nu intră în discuție să te las de capul tău să umbli pe acolo.

Dacă vrei ceva de citit, fă bine și ia-ți o carte de pe raftul din salon. Pot să te asigur că sunt destule cărți care să îți satisfacă moftul.

Cu asta se terminase scurta și inutila mea discuție cu bătrâna zgripturoaică. Restul cinei a decurs în liniște, ceea ce a dus la accentuarea tensiunii dintre mine și bătrână. Ca să fiu politicoasă, după cină, am făcut

cum mi-a spus și am verificat biblioteca din salon, însă marea majoritate a cărților erau fie non literare, fie lectură pentru bătrâni, cu scris mare și poveste seacă. Am răscolit raft cu raft, dar nu am găsit nici măcar o carte satisfăcătoare. În momentul în care m-am hotărât să pun ultima carte înapoi pe raft și să mă întorc în dormitor era deja bine trecut de ora 9. Dacă femeia m-ar fi prins cumva băjbâind orbește la ora aia, nu numai că aş ficălcăt-o pe bec, dar poate mi-ar fi și impus o oră de culcare. Împingeam cu nerușinare cartea înapoi pe raft, însă oricât încercam, ceva părea să fi alunecat și blocat raftul din interior. Am aprins veioza de pe măsuța de cafea din salon și apoi m-am întors să pot vedea mai bine. Pe fundul raftului se afla o veche cheiță ruginită prinsă de-un lanț de aramă noduros. Curioasă, am luat-o de pe raft, după care am pus cărțulia învechită la locul ei, așezându-mă pe fotoliul mâncat de molii pentru a mă uita mai atent la cheiță. Era rece la atingere și grea în căușul palmei, iar lanțul încâlcit atârna în noduri de rugină. La baza unuia dintre nodurile formate era un medalion rotund din fier ruginit pe care încă se mai vedea slab conturată ceea ce ar fi trebuit să fie o carte.

Brusc, entuziastă și plină de speranță am dat fuga la ușița din aripa de nord, aceeași ușă pe care bunica mea îmi interzise să o ating, și am băgat cheia în broască. Surprinzător aceasta se roti ușor, ușa deschizându-se cu un pocnet asurzitor. Balamalele scârțâiau puternic, însă nu aveam de ce să îmi fac griji, deoarece după spusele bătrânei, aceasta dormea în altă aripă a casei, una mult prea îndepărtată ca să poată auzi toată hărmălaia pe care urma să o fac.

Biblioteca, în mod straniu, era mult mai mare decât îmi închipuisem la început. Coridoarele se lăteau și se încurcau în bezna negricioasă a nopții, oferind iluzia unui tunel nesfârșit de cărți și rafturi. Nu eram speriată, nu! De la o vârstă fragedă ai mei mă învățasera că întunericul nu este cu nimic mai periculos ca ziua, cel puțin atâta timp cât nu îi permiți să te cucerească, însă în niciun caz nu era ușor să vezi ceva în lipsa luminii.

Dintr-odată am deslușit pe unul dintre rafturi conturul unei lampi familiare cu gaz, care spre bucuria mea sfârâii mut înainte de a degaja o aură gălbuie. Nu vedeam mult în fața mea, însă era îndeajuns de luminat drumul încât să nu ma împiedic de vreo carte rătăcită. Rafturile erau fascinante, titluri peste titluri, unele cunoscute, altele pur și simplu atractive. Recunoșteam din vedere câteva lucrări precum "Câinele de Basketville" sau "Portretul lui Dorian Grey", însă mă simșeam atrasă și de țarmurile cunoscute asemeni magnificei Verone, scrisă în sângele a doi îndrăgostiți neînțeleși, și de Țara de Nicăieri, tărâmul unei copilării veșnice unde legendarul Peter Pan se apropia sfios de dulcea și carismatica Wendy Darling.

Cu fiecare titlu mă afundam tot mai adânc în inima bibliotecii, pierzând din vedere ușa, acel punct în care paginile cărții se îmbinau cu realitatea rece, iar eu precum o copiliță amețită înaintam fără măcar să știu ce caut.

Adrenalina îmi pulsa prin vene, iar însuși gândul că mă aflu în cămăruia în care nu mi se permisesse intrarea era îndeajuns încât să țină somnul la distanță. L-am întâlnit pe regele Arthur și cavalerii săi, pe severa, dar plăcuta Marry Poppins și multe alte personaje. Era ciudat cum doar un titlu putea să trezească atâtea în mine, de la amintiri la cele mai pure emoții, iar eu mă lăsam purtată pe aripile naivei mele copilării dintr-o lume în alta în căutarea a ceva încă nici măcar nu dibuisem. Deși toate aceste cărți sunau fascinant, nu erau chiar ce căutam. La un momentdat, am dat peste o cărticică micuță pe unul dintre rafturi. Nu era exagerat de groasă și nici de-o înălțime cu celălalte cărți de pe raft, așa că nu era de mirare că aproape că nici nu o observasem. Cotorul învechit nu avea niciun titlu, nici măcar numele unui autor pe el. Curioasă am scos legatura de pagini de pe raft și spre nemulțumirea mea, coperta era la fel de goală precum cotorul.

–Ce fel de carte mai este și asta? m-am întrebat uitându-mă nedumerită la cartea cu copertă albăstruie. Frustrată am deschis cartea în căutarea unui titlu sau a vreunei fraze definitive, însă filele cărții erau albe. Oricare parte a cărții o deschideam mă trezeam cu aceeași problemă. Lipsa cuvintelor.

–Într-adevăr straniu, am spus eu punând pagina în lumina lumânării în căutarea vreunei urme de cerneală invizibilă, însă oricât mă chinuiam pagina rămânea la fel de albă.

Enervată, eram gata, gata să așez cartea înapoi pe raft, dar spre marea mea mirare, nicăieri urmă de raft. În schimb, în jurul meu se întindea o lagună sub lumina unei luni ireal de galbene. Asemenea unui felinar se rotunjea și arcuia luminând o lume subacvatică neobservabilă cu ochiul liber.

Sirenele se găteau care mai de care, încercând să atragă atenția unui tânăr așezat pe marginea uneia dintre stânci. Era un copilandru de vreo 15 ani, cu o claie de păr bălan și o fețișoară pistriuită de mai mare dragul îți era să te uiți în ochisorii săi tineri și inocenți.

Dintr-odată, tânărul s-a ridicat și spre surprinderea mea, înălțându-se de la pământ m-a strigat, glasul lui vioi și muzical tresăltând în ureche precum un cântec :

–Wendy! Hai înoată cu mine, spuse băiețandrul.

M-am uitat bine în jur în căutarea vreunei alte fete, una într-adevăr potrivită, însă eram numai eu. Tânărul de parcă nu ar fi băgat de seamă lipsa mea curiozitate sau interes, s-a ridicat cu ușurință de la pământ și printr-un plonjon îndrăzneț m-a apucat de șold, ridicându-mă de la sol într-un zbor măiastru.

De sus vedeam toată Țara de Nicăieri care se întindea de la Laguna Sirenelor până în departare la tabăra indienilor. Peter îmi zâmbea zglobiu, ghiduș parcă săltând de pe un nor pe altul într-o încercare de-a cuceri văzduhul. Cu gura până la urechi și inima ușoară, mă lăsam purtată pe mâinile lui angelice spre o lume cu totul și cu totul nouă, iar pentru o clipă, în negura imaginației mele debordante căpătasem un nume nou. Pentru o clipă uitasem de universul meu, de realitatea în care mă lăsasem ancorată până acum câteva clipe și devenisem o copilă nu bine trecută de 14 ani, o așa-numită Wendy Darling.

Însă chiar când jocul se aprindea mai tare, brusc în urma unei smucituri puternice, am simțit prinsoarea lui Peter slăbind vizibil. Copilul părea ușor confuz, dar la fel de zâmbitor ca întotdeauna, asemenea personajului de poveste. Apoi urmă încă o smucitură, iar curând după aceea urmă alta asemeni celei precedente. Deja mă simțeam trasă de parcă aveam o nicovală geoaiă legată de glezne, nicovala îngreunându-se cu fiecare clipă. În cele din urmă, încercările tânărului de a mă ține în brațele sale fuseseră inutile. Mă apropiam cu o viteză surprinzătoare de masa albăstruie de apă cristalină, temătoare în ceea ce privea impactul dureros.

–Zboară, Wendy! strigă cu disperare Peter, în timp ce încerca din răputeri să mă prindă de încheietură, însă în zadar.

Eram la câțiva pași de apă. Totul urma să se termine rapid, așa că mi-am închis ochii și-am așteptat tacit finalul abrupt al existenței mele, dar acesta nu veni.

Unul câte unul mi-am deschis ochii. Țara de Nicăieri ia-o de unde nu-i. Am dat să închid cartea, însă cartea nu se mai afla în posesia mea.

– Măi, măi, măi, spuse bătrâna bunică sperându-mă. Se afla în fața mea îmbrăcată într-o cămașă de noapte albă lungă, ținând în mână cartea mea fabuloasă, cea adunătură învechită de pagini aparent banale. Am dat să o iau, însă aceasta se încruntă și bolborosi ofticată:

–Tu pe asta nu mai pui mâna. Nu ți-am spus să nu te văd pe aici?

Nu răspunsem. Vocea ei suna rece și distantă, zgâriindu-mă pe timpane. Într-un final am rostit neîndrăznind să o privesc în ochi:

–Ba da, doamnă.

–Și atunci trebuie să fi fost un motiv tare bun pentru ca tu să dai buzna aici în toiul nopții precum un hoț, se rățoi bătrâna. Apoape că eram gata să chem copoi.

–Mă plictiseam, atâta tot, am murmurat făcându-mă mică de tot. Vroiam să citesc și eu, ceva... nu știu... diferit? am răspuns nesigură pe mine.

–Du-te la culcare în secunda asta! zbiră femeia, albă la față. Și să nu te mai prind afară din camera ta până la micul dejun.

Silențios, m-am îndepărtat de bătrână, însă înainte să părăsesc camera i-am aruncat o ultimă privire fugară. Stătea într-un punct fix cu privirea pironită asupra cărții. Nu știam ce gândea, nu știam ce își dorea, însă pentru prima oară de când mă aflam acolo am simțit milă față de femeia forțată să mă aibă în pază.

Săptămânile au trecut în grabă. O mare parte din timp am fost forțată să mi-l petrec singură, fie în solitudinea grădinii, fie în intimitatea dormitorului meu. De când cu incidentul cu cartea, bunica refuza să dea ochii cu mine. Uneori binevoia să ia cina cu mine, însă la fiecare masă îmi evita privirea, iar de încercam să o întreb de carte, pălea, după care se scuza și părăsea încăperea fără să mai adauge altceva.

Știam că fabuloasa cartea era ținută în dormitoarele ei, deoarece în lipsa mea de ocupație îmi petrecusem fiecare minut liber în căutarea adunăturii de foi misterioase, însă fără sorți de izbândă. Deci într-o seară, când bătrâna se scuza grăbită, am așteptat 10 minute, după care în cea mai mare taină, m-am ridicat de la masă și m-am îndreptat înspre faimoasa aripă de vest.

Surprinzător, ușa era deschisă, bunica așteptând în cadrul acesteia cu cartea în brațe. De această dată privirea ei aspră și rece părea chiar sfioasă și plină de compasiune, aproape maternă.

–Știam că nu o să poți rezista chemării cărții, șopti bătrâna obosită. Știi..., spuse femeia mai mult pentru ea, îmi amintești de mine în copilărie. Și eu eram la fel decurioasă ca și tine, probabil puțin mai curioasă. Spune-mi... ai văzut ceva când ai atins cartea, nu-i așa?

–Da, am spus eu, ochii mei făcându-se de mărimea farfuriilor. Dar de unde știti?

Surăse după care zâmbind continuă:

–Nu eram mai mare de 12 ani. Tatăl meu, străbunicul tău, în călătoriile sale obișnuia să cumpere din puținii bani pe care îi făcea prin comerț maritim o carte ici, acolo. Desigur, eu nu aveam voie să pun mâna nici măcar pe una, marea majoritate fiind prea elaborate pentru un copil. Așa că într-una dintre voiajele sale, mare mi-a fost mirarea când s-a întors acasă cu o ladă plină de cărți jerpelite. În apărarea lui, un bătrân marinar le vindea pe marginea unuia dintre docuri la infimul preț de 2 lire sterline, însă asta nu făcut să fie mai îngăditor în ceea ce privea permisiunea de a le studia mai îndeaproape. Așa că în toiul nopții, când tatăl meu dormea, m-am furișat în bibliotecă și acolo am găsit cartea. Era pe fundul cutiei, singura carte pe care tata nu s-a sinchisit să o așeze pe raft. Astfel am descoperit lumea de dincolo de cuvinte.

–Și atunci de ce nu mi-ai dat voie să o descopar și eu? am întrebat la rândul meu.

–Vezi tu, cartea aceea a fost cea mai frumoasă parte din viața mea tânără, însă... într-o zi cartea nu s-a mai deschis pentru mine. Atunci mi-am dat seama că secretoasa carte era un simbol al inocenței, pe care din păcate... la un moment dat o pierdem cu toții din nevoia de a deveni adulții de astăzi. O lacrimă i s-a prelins pe obraz în acel moment sentimental.

Instinctiv m-am apropiat de bătrâna care până acum câteva minute nu arătase urmă de empatie și i-am oferit o îmbrățișare caldă. Surprinsă, bunica mi-a aruncat o privire mirată înainte de a mă lua asemenea în brațele ei de parcă eram un copil, nu mai mare de 7 anișori. Apoi, fără să mai adauge vreun cuvânt mi-a înmânat legendara cărțulie roasă de ani și mi-a zâmbit tandru:

–Păstrează-o și iubește-o. Fiecare carte iubește pe cine o deschide, iar atâta timp cât o vei deschide, ea își va aminti de tine. Dar dacă va veni ziua în care cartea nu se va mai deschide pentru tine, tu totuși s-o grijești ca mai apoi să o dai mai departe altui copil care va avea nevoie de ea, după care a părăsit încăperea lăsându-mă în compania minunatei cărți fără cuvinte.

Când am plecat de la bunica mea, am luat cartea cu mine și am îngrijit-o întocmai cum mi-a spus ea. Anii au trecut și într-adevăr la vârsta de 19 ani am descoperit cu stupeoare că tănuita*cartea fără cuvinte* nu mai putea să îmi vorbească, dar eu nu am îndrăznit să o ascund sau să mă descotorosesc de ea. În schimb, în amintirea bunicii am pus-o pe primul raft al bibliotecii în care am găsit-o în speranța că persoana care va avea nevoie de ea va fi și cea care o să o descopere în ceasul bun.

La 25 de ani mă mutasem în casa bunicii, care prin testament îmi lăsase în mod surprinzător mie conacul, cărțile și tot ce avea mai prețios. Cine ar fi crezut în ziua în care am pășit în conac că acea femeie ce la prima impresie mă ura ar fi putut să îmi ofere întreaga ei lume mie, nepoatei care probabil la vârsta aceea era nerecunoscătoare și îndărătnică. Căsătorită, cu o fiică la rândul meu, nu pot decât să sper că într-o oarecare zi, copila mea curioasă se va furișa în biblioteca tănută și va căuta până va da peste bătrâna cărțulie necopertată și se va lăsa invitată în minunata lume a *cărții fără cuvinte*, acel loc unde cerneala este întrecută numai de imaginație. Cu sfială îl va lua de mână pe Peter și asemeni oricărei copile dinaintea ei, se va lăsa purtată pe val de vis, uitând măcar pentru o clipă de grijile ce o bântuie înafara cărții.

În multe din nopțile furtunoase, încă mă furișez în bibliotecă asemeni unei puștoaice și să mă ascund printre rafturi cu cărțulia în mână în speranța ca are să mi se redeschidă și să mă călăuzească din nou, însă știu că unele drumuri se închid cu un motiv.

Până la urmă lumea din *cartea fără cuvinte* va rămâne mereu în amintirea mea și a tuturor celor care au văzut-o vreodată, iar asta este tot ce puteam să îmi doresc. Poate chiar mai mult decât meritam, însă știu că voi fi mereu recunoscătoare cărții fabuloase, deoarece mi-a arătat o lume care până atunci nu o credeam posibilă. Pentru asta îi mulțumesc...